

V8

DE VOLKSKRANT
DINSDAG 11 JUNI 2019

Recensies

Vanaf links: Ivan Meylemans, Claudia Couwenbergh, Louls Buskens en Johan de Meij

Foto: Silvio Zangarini

Orken, elfen en draken: Johan de Meij wekt ze allemaal tot leven met zijn levendige, filmische vijfde symfonie.

Return to Middle Earth

Klassiek
★★★★★

Van Johan de Meij.
Door Harmonie St. Michaël van Thorn, Brabant Koor, Claudia Couwenbergh o.l.v. Ivan Meylemans.
9/6, Tivoli-Vredenburg, Utrecht.
Terugluisteren op Radio 4, 13/6.

Dat het harmonieorkest bestaat uit gevorderde amateurs, betekent niet dat technische hoogstandjes uit de weg gegaan worden.

Draken scheerden over de hoofden van het publiek in TivoliVredenburg, orks brulden dreigend, elfen probeerden uit alle macht de vrede te herstellen. De Utrechtse concertzaal stond zondagmiddag in het teken van Tolkiens magische verhalen, niet op film maar zo levendig in klanken gekleurd dat je de fantasyfiguren moeiteloos voor je zag. Johan de Meij is de componist die ze in zijn vijfde symfonie *Return to Middle Earth* de concertzaal in toverde. Om de draken, orks en elfen tot leven te wekken, had hij voor zijn musici en koorleden een batterij triangels, keien en oliedrums laten aanrukken.

De term symfonie slaat voor hem niet op een werk voor symfonieorkest. Zijn symfonieën schrijft hij voor de bezetting waarmee hij wereldberoemd is geworden in blazerskringen, de harmonie. Voor zijn vijfde symfonie heeft hij hout- en koperblazers en slagwerkers aangevuld met een klein groepje lage strijkers, harp, piano, een gigantisch koor en een sopraan, samen zo'n honderd man sterk. Geen wonder dat je soms het gevoel kreeg dat je hoofd met mortiervuur werd bestookt.

De Meijs muziek is direct, filmisch en ondubbelzinnig van sfeer. De harmonieorkesten bestaan uit gevorderde amateurmusici, dat betekent niet dat De Meij technische hoogstandjes uit de weg gaat. Hij daagt de

spelers uit met bepaald niet simpele solo's, speciale effecten en ritmes die alleen werken als ze loodrecht onder elkaar staan. De leden van Harmonie St. Michaël uit het Limburgse stadje Thorn kunnen dat uitstekend aan. Bovendien hebben ze een juweel van een althoboïst in huis en blaast ook de solofluitist haar lijnen met gevoel voor timing en kleur. Warmte komt van de hoorns en eufonia (tubaachtige orkestreuzen). De grootte van de trompetgroep maakt dat uit die hoek soms ijzige stormen komen opzetten, zeker wanneer in de symfonie oorlogstroepen hun messen slijpen.

Dirigent Ivan Meylemans gaf ook de tedere klanken van harp en klokkenspel alle ruimte. Het expressief zingende Brabant Koor wist hij op te zwepen tot een stampende, scanderende menigte die met keien in de vuist hard ketsende geluiden voortbracht. Mooi dat hij het op andere plekken terugbracht tot een intiem zingend kamerkoor. Claudia Couwenbergh, de zangsolist, moest, ondanks haar aanzienlijke volume, soms vechten om boven het volle orkest uit te komen. Van haar ingetogen duet met cello maakte ze een moment om te koesteren.

Geclaimd werd dat het hier ging om de Europese première van De Meijs *Vijfde symfonie*. Dat bleek een publiciteitsstunt. Het stuk werd vorige week al gespeeld in de Duitse plaats Osnabrück.

Biëlla Luttmer